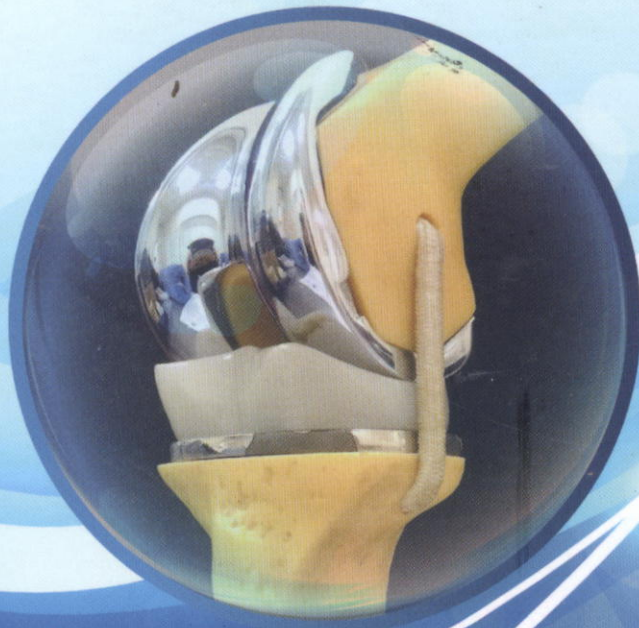

การพยาบาลออร์โธปิดิกส์ :

จากหลักฐานเชิงประจักษ์สู่การปฏิบัติ
การพยาบาลทางคลินิก

Orthopaedic Nursing: From Evidence to Clinical Nursing Practice

การพยาบาลออร์โธปิดิกส์ : จากหล..
WY157.6 ส838ก 2564

B0014736
bib:13399116837

สุภาพ อารีเอื้อ
บรรณาธิการ

การพยาบาลออร์โธปิดิกส์ : จากหลักฐานเชิงประจักษ์สู่การปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก
Orthopaedic Nursing: From Evidence to Clinical Nursing Practice

บรรณาธิการ สุภาพ อารีเอื้อ

พิมพ์ครั้งที่ 1 2564

จำนวน 1,000 เล่ม

ราคาเล่มละ 550 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ โครงการตำรารามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

ห้ามมิให้ทำซ้ำหรือลอกเลียนแบบโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

การพยาบาลออร์โธปิดิกส์ : จากหลักฐานเชิงประจักษ์สู่การปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก.--กรุงเทพฯ :
โครงการตำรารามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2564.
520 หน้า

1. การพยาบาลออร์โธปิดิกส์. I. สุภาพ อารีเอื้อ. II. ชื่อเรื่อง.

616.70231

ISBN 978-616-443-469-1

เลขที่ W4154.6
ศ ๑๓๑ ก ๒๕๖๔

เลขทะเบียน B0014436
ชั้นเรื่อง ศ ๒๖ ค. ๒๕๖๔

จัดพิมพ์และ
เผยแพร่โดย โครงการตำรารามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
270 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
0-2201-2258, 0-2201-1542
Website: textbook.acmrrama.com
Facebook: โครงการตำรารามาธิบดี
ออกแบบรูปเล่ม บริษัท ไอดี ออล ดิจิตอล พรินท์ จำกัด โทรศัพท์ 0-2899-5429-35
พิมพ์ที่ บริษัท ไอดี ออล ดิจิตอล พรินท์ จำกัด โทรศัพท์ 0-2899-5429-35

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนิยม	I
คำนำ	IV
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	VIII
สารบัญภาพ	X

ตอนที่ 1 มุมมองประวัติเชิงสังเขป : บทบาทและคุณค่าการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ (A Brief Historical Perspective: Roles and Values of Orthopaedic Nursing)	1
---	---

บทที่ 1 แนวคิดการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ (Concepts of Orthopaedic Nursing) สุขภาพ อารีเอื้อ	3
---	---

ตอนที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหากระดูกและข้อเสื่อม (Nursing Care for Patients with Bone and Joint Disorders)	11
---	----

บทที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกพรุน (Nursing Care for Patients with Osteoporosis) สุขภาพ อารีเอื้อ	13
--	----

บทที่ 3 การพยาบาลผู้ป่วยโรคปวดหลังส่วนล่าง (Nursing Care for Patients with Low Back Pain) สุขภาพ อารีเอื้อ/อินทิตรา รูปสว่าง	43
--	----

บทที่ 4 การพยาบาลผู้ป่วยโรคหมอนรองกระดูกคอเสื่อมกดทับไขสันหลัง (Nursing Care for Patients with Cervical Spondylotic Myelopathy)	75
--	----

อัญชลี ยศกรรม์/อินทิตรา รูปสว่าง

เรื่อง	หน้า
บทที่ 5 การพยาบาลผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม (Nursing Care for Patients with Osteoarthritis of the Knee) สุภาพ อารีเอื้อ	101
ตอนที่ 3 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหากระดูกและข้ออักเสบติดเชื้อ เนื้องอกกระดูก และโรคกระดูกเมแทบอลิก (Nursing Care for Patients with Osteomyelitis, Septic Arthritis, Bone Tumor and Metabolic Bone Disease)	131
บทที่ 6 การพยาบาลผู้ป่วยโรคเกาต์ (Nursing Care for Patients with Gouty Arthritis) ยุวดี สารบูรณ์	133
บทที่ 7 การพยาบาลผู้ป่วยเนื้องอกกระดูก (Nursing Care for Patients with Bone Tumor) พวงผกา มั่นหมาย	157
บทที่ 8 การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกเปราะพันธุกรรม (Nursing Care for Patients with Osteogenesis Imperfecta) พิชญ์ประอร ยังเจริญ	185
บทที่ 9 การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกและข้ออักเสบติดเชื้อ (Nursing Care for Patients with Osteomyelitis and Septic Arthritis) พิชญ์ประอร ยังเจริญ	209
ตอนที่ 4 การพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บกระดูกและข้อ (Nursing Care for Patients with Traumatic Bone and Joint Injuries)	233
บทที่ 10 การพยาบาลผู้ป่วยกระดูกสะโพกหัก (Nursing Care for Patients with Hip Fracture) สุภาพ อารีเอื้อ	235
บทที่ 11 การพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลัง (Nursing Care for Patients with Spinal Cord Injury) สุภาพ อารีเอื้อ	269

เรื่อง	หน้า
บทที่ 12 การพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บเอ็นข้อเข่า (Nursing Care for Patients with Knee Ligament Injuries) อภิสิทธิ์ ตามสัตย์	299
บทที่ 13 การพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บกระดูกและเอ็นไหล่ (Nursing Care for Patients with Impingement Syndrome and Rotator Cuff Tear) จินตนา ฤทธารมย์	333
ตอนที่ 5 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีข้อจำกัดการเคลื่อนไหว (Nursing Care for Patients with Mobility Limitations)	365
บทที่ 14 การพยาบาลผู้ป่วยที่ใส่เฟือก (Nursing Care for Patients with Cast) พิชญ์ประอร ยังเจริญ/ชญาดา ปิยขจรโรจน์	367
บทที่ 15 การพยาบาลผู้ป่วยที่ใส่เครื่องยึดตรึงกระดูกภายนอก (Nursing Care for Patients with External Fixation) ชญาดา ปิยขจรโรจน์	401
บทที่ 16 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการดึงถ่วงน้ำหนัก (Nursing Care for Patients with Traction) พิชญ์ประอร ยังเจริญ	425
บทที่ 17 การพยาบาลผู้ป่วยที่ใส่กายอุปกรณ์และเครื่องช่วยเดิน (Nursing Care for Patients with Orthosis and Walking Aids) จินตนา ฤทธารมย์	457
ปัจฉิมบท (Epilogues) สุภาพ อารีเอื้อ	487
ดัชนี	489
Index	495
ภาพสี	505
ผู้นิพนธ์	515

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1.1 อายุในแต่ละช่วงวัยและโรค/ความเจ็บป่วยทางออร์โธปิดิกส์	7
ตารางที่ 2.1 แสดงตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองโรคกระดูกพรุน	22
ตารางที่ 2.2 ปริมาณแคลเซียมที่ต้องการต่อวันในแต่ละช่วงวัย	26
ตารางที่ 3.1 การประเมินแยกอาการระหว่าง neurogenic และ vascular claudication	52
ตารางที่ 4.1 การจำแนกตามลักษณะอาการตามการกดทับไขสันหลัง	83
ตารางที่ 4.2 การจำแนกลักษณะอาการทางคลินิกตาม Crandal และ Batzdorf	83
ตารางที่ 4.3 การจำแนกระดับความรุนแรงของโรคหมอนรองกระดูกคอเสื่อม กดทับไขสันหลัง	84
ตารางที่ 4.4 การประเมินพยาธิสภาพไขสันหลังระดับคอ	86
ตารางที่ 5.1 แสดงเกณฑ์การวินิจฉัยโรคข้อเข่าเสื่อมของ The American College of Rheumatology	111
ตารางที่ 5.2 เกณฑ์การวินิจฉัยโรคข้อเข่าเสื่อมทางคลินิก	112
ตารางที่ 5.3 การจำแนกความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมตาม Kellgren Lawrence Grading Scale	113
ตารางที่ 5.4 การแปลผลความรุนแรงโรคข้อเข่าเสื่อมของ Oxford Knee Score	114
ตารางที่ 6.1 เกณฑ์การวินิจฉัยโรคเกาต์ตาม ACR/EULAR Gout Classification Criteria 2015	142
ตารางที่ 7.1 WHO classification of bone tumors	161
ตารางที่ 7.2 แสดงตัวอย่างเนื้องอกกระดูกชนิดปฐมภูมิ	163
ตารางที่ 7.3 แสดงช่วงอายุ และชนิดของเนื้องอกกระดูกที่พบบ่อย	165
ตารางที่ 7.4 แสดงการกำหนดระยะของเนื้องอกกระดูกชนิดไม่ร้าย (benign bone tumor staging)	168
ตารางที่ 7.5 แสดงการกำหนดระยะของเนื้องอกกระดูกชนิดร้าย (malignant bone tumor staging)	168

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 7.6 แสดงข้อดีของการเข้ารับการผ่าตัด และข้อเสียของการไม่เข้ารับการผ่าตัดแบบตัดอวัยวะ	170
ตารางที่ 8.1 โรคกระดูกเปราะพันธุกรรมชนิดที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมแบบ autosomal dominant	189
ตารางที่ 8.2 โรคกระดูกเปราะพันธุกรรมชนิดที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมแบบ autosomal recessive	191
ตารางที่ 9.1 เชื้อที่เป็นสาเหตุของกระดูกอักเสบติดเชื้อเฉียบพลัน และกระดูกอักเสบติดเชื้อเรื้อรัง	211
ตารางที่ 9.2 พยาธิสภาพของ osteomyelitis	212
ตารางที่ 9.3 การแบ่งประเภทของ osteomyelitis	214
ตารางที่ 9.4 ลักษณะความแตกต่างของผู้ป่วยโรคข้อติดเชื้อแบบ gonococcal และ nongonococcal	219
ตารางที่ 9.5 สถิติเชื้อแบคทีเรีย nongonococcal ที่เป็นสาเหตุของโรคข้อติดเชื้อ	219
ตารางที่ 9.6 เชื้อแบคทีเรีย nongonococcal ที่เป็นสาเหตุของโรคข้อติดเชื้อ แบ่งตามช่วงอายุ	220
ตารางที่ 11.1 ระดับความสามารถของผู้ป่วย SCI ที่มี complete cord lesion	276
ตารางที่ 14.1 ประโยชน์ และข้อจำกัดของเฝือกอ่อนและเฝือกแข็ง	369
ตารางที่ 14.2 ข้อเปรียบเทียบของเฝือกปูนปลาสเตอร์และเฝือกไฟเบอร์กลาส	373
ตารางที่ 14.3 ประเภทของการใส่เฝือกแบ่งตามตำแหน่งรยางค์ส่วนบน	375
ตารางที่ 14.4 ประเภทของการใส่เฝือกแบ่งตามตำแหน่งรยางค์ส่วนล่าง	376
ตารางที่ 14.5 ประเภทของการใส่เฝือกแบ่งตามตำแหน่งลำตัวและรยางค์	377
ตารางที่ 16.1 น้ำหนักที่เหมาะสมในการดึงถ่วงน้ำหนัก	431
ตารางที่ 16.2 ประเภท และข้อบ่งชี้ของการเข้า skin traction	436
ตารางที่ 16.3 ประเภท และข้อบ่งชี้ของ skeletal traction	443
ตารางที่ 16.4 เกณฑ์แบ่งระดับการติดเชื้อ/การดูแลแผลเปิดบริเวณรู pin	447
ตารางที่ 16.5 เกณฑ์แบ่งการติดเชื้อของ Patterson	448

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
ภาพที่ 2.1	การทดสอบ Timed up & go test	29
ภาพที่ 3.1	โครงสร้างของกระดูกสันหลังส่วนล่าง	48
ภาพที่ 3.2	แสดงตำแหน่งอาการปวดตามรากประสาทที่พบบ่อย	51
ภาพที่ 5.1	แสดงโครงสร้างของเข่าปกติ	105
ภาพที่ 5.2	แสดงลักษณะของข้อเข่าเสื่อม	105
ภาพที่ 5.3	ลักษณะ genu valgum (knock knee)	109
ภาพที่ 5.4	ลักษณะ genu varum (bow leg)	109
ภาพที่ 5.5	การตรวจ Ballotment test	110
ภาพที่ 5.6	การวัดพิสัยข้อเข่า	110
ภาพที่ 5.7	ทำนั่งเหยียดกล้ามเนื้อยกขา (straight-leg raise: sitting)	117
ภาพที่ 5.8	ทำนั่งไขว้ข้อเท้า (leg cross)	117
ภาพที่ 5.9	ทำนอนเกร็งกล้ามเนื้อต้นขา (muscle stretch)	118
ภาพที่ 5.10	ทำนอนหงายเหยียดขา (straight-leg raise: lying)	118
ภาพที่ 6.1	แสดงตัวอย่างปุ่มโทฟัสบริเวณนิ้วมือของผู้ป่วย	137
ภาพที่ 7.1	แสดงตำแหน่งบนกระดูกที่สามารถพบชนิดของเนื้องอกกระดูกชนิด ปฐมภูมิที่พบได้บ่อย	165
ภาพที่ 10.1	แสดงลักษณะการหักของกระดูกสะโพก	239
ภาพที่ 10.2	แสดงตำแหน่งการหักของกระดูกสะโพก	240
ภาพที่ 11.1	แสดงลักษณะโครงสร้างของไขสันหลัง	271
ภาพที่ 12.1	กายวิภาคและตำแหน่งของเอ็นข้อเข่า	301
ภาพที่ 12.2	Posterior drawer test	308
ภาพที่ 13.1	แสดงตำแหน่งการเกิดภาวะเสื่อมและอักเสบของเอ็นกล้ามเนื้อไหล่	338
ภาพที่ 13.2	อาการปวดไหล่ร้าว	340
ภาพที่ 13.3	Painful Arc	340
ภาพที่ 13.4	Neer sign	340

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 13.5 Hawkin sign	340
ภาพที่ 13.6 Jube's test	341
ภาพที่ 13.7 Drop arm sign	341
ภาพที่ 13.8 ท่าแกว่งแขน	345
ภาพที่ 13.9 ท่ายึดด้านหลังข้อไหล่	346
ภาพที่ 13.10 ท่าเคลื่อนไหล่ข้อไหล่ในทุกทิศทาง	346
ภาพที่ 13.11 ท่ายกไม้พลองขึ้น-ลง	347
ภาพที่ 13.12 ท่ายกไม้พลองซ้าย-ขวา	347
ภาพที่ 13.13 ท่ายกไม้พลองขึ้น-ลงด้านหลัง	348
ภาพที่ 13.14 ท่าดึงไม้พลองแนวราบทางด้านหลัง	348
ภาพที่ 13.15 ท่าดึงไม้พลองแนวราบทางด้านหน้า	349
ภาพที่ 13.16 ท่าหมุนข้อไหล่เข้า	349
ภาพที่ 13.17 ท่าหมุนข้อไหล่ออก	350
ภาพที่ 13.18 ท่ากางแขนขึ้นด้านข้าง	350
ภาพที่ 13.19 ท่าเหยียดแขนไปด้านหลัง	351
ภาพที่ 13.20 Arm sling with abduction pillow	360
ภาพที่ 14.1 ฝือกปูนพลาสติก	370
ภาพที่ 14.2 ฝือกปูนพลาสติกแบบสำเร็จรูป	371
ภาพที่ 14.3 ฝือกไฟเบอร์กลาส	372
ภาพที่ 14.4 ฝือกไฟเบอร์กลาสแบบสำเร็จรูปชนิดตัดแบ่ง	372
ภาพที่ 14.5 ฝือกวอเตอร์พูฟ	374
ภาพที่ 14.6 Stockinette	379
ภาพที่ 14.7 Stockinette สำหรับฝือกวอเตอร์พูฟ	379
ภาพที่ 14.8 สำลีรองฝือก	380
ภาพที่ 14.9 ผ้ารองฝือกสังเคราะห์	380
ภาพที่ 14.10 ผ้ายึด elastic bandage	380
ภาพที่ 14.11 ผ้ายึด conform	380
ภาพที่ 14.12 การใส่ฝือกแบบงอข้อมือ	382
ภาพที่ 14.13 การใส่ฝือกแบบเหยียดข้อมือ	382

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 14.14 อุปกรณ์สำหรับใส่เฝือกอ่อน	383
ภาพที่ 14.15 Slab ไม้	383
ภาพที่ 14.16 ขนาดและความยาวของ stockinette	384
ภาพที่ 14.17 การพันสำลีรองเฝือก	384
ภาพที่ 14.18 การพันเฝือก	384
ภาพที่ 14.19 การปรับแต่งเฝือก	384
ภาพที่ 14.20 เครื่องตัดเฝือกไฟฟ้า	385
ภาพที่ 14.21 กรรไกรตัดเฝือก	385
ภาพที่ 14.22 คีมแยกเฝือก	385
ภาพที่ 14.23 ผื่นแพ้จากการใส่เฝือก	387
ภาพที่ 14.24 ภาพถ่ายรังสีก่อนและหลังทำ closed reduction	394
ภาพที่ 15.1 Schanz screw	404
ภาพที่ 15.2 Steinmann pin	404
ภาพที่ 15.3 Rod/ bar/ tube	404
ภาพที่ 15.4 Clamp ชนิดต่าง ๆ	405
ภาพที่ 15.5 Ring	405
ภาพที่ 15.6 Half pin และ full length pin	406
ภาพที่ 15.7 Pin - frame fixator	407
ภาพที่ 15.8 ผู้ป่วยที่ใส่ pin – frame external fixator	407
ภาพที่ 15.9 Ring or circular external fixator	408
ภาพที่ 15.10 Hybrid external fixator	409
ภาพที่ 15.11 Opened fracture	410
ภาพที่ 15.12 Pin tract infection	412
ภาพที่ 15.13 Fasciotomy	419
ภาพที่ 16.1 Thomas splint	428
ภาพที่ 16.2 เติียง orthopaedic frame ที่มี trapeze	434
ภาพที่ 16.3 อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการเข้า skin traction	434
ภาพที่ 16.4 การติด adhesive tape	435
ภาพที่ 16.5 การพัน elastic bandage	435

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 16.6 การดึงเชือกจากปลายเท้า	435
ภาพที่ 16.7 Dunlop traction	436
ภาพที่ 16.8 Pelvic traction	436
ภาพที่ 16.9 Buck traction	437
ภาพที่ 16.10 Russell traction	437
ภาพที่ 16.11 Bryant traction	438
ภาพที่ 16.12 Cervical traction	438
ภาพที่ 16.13 Steinmann pin	441
ภาพที่ 16.14 Kirschner wire	441
ภาพที่ 16.15 Pin holder	442
ภาพที่ 16.16 Gardner-wells Tongs	442
ภาพที่ 16.17 Hand drill	442
ภาพที่ 16.18 อุปกรณ์สำหรับ skeletal traction	442
ภาพที่ 16.19 Bohler braun splint	442
ภาพที่ 16.20 Balanced suspension traction	443
ภาพที่ 16.21 Cervical or skull traction ชนิด gardner-wells tongs	444
ภาพที่ 16.22 Halo traction	444
ภาพที่ 16.23 Skeletal traction ที่ขา โดยใช้ bohler braun splint	444
ภาพที่ 17.1 Soft collar	460
ภาพที่ 17.2 Hard collar	460
ภาพที่ 17.3 Philadelphia collar	460
ภาพที่ 17.4 Four posted cervical collar	460
ภาพที่ 17.5 LS support	461
ภาพที่ 17.6 Taylor brace	462
ภาพที่ 17.7 Knight taylor brace	462
ภาพที่ 17.8 Jewette brace	463
ภาพที่ 17.9 Dorsal wrist orthosis	464
ภาพที่ 17.10 Volar wrist orthosis	464
ภาพที่ 17.11 Dorsal wrist/hand orthosis	465

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 17.12 Volar wrist/hand orthosis	465
ภาพที่ 17.13 Rigid AFO	466
ภาพที่ 17.14 Articulated AFO	466
ภาพที่ 17.15 Short air cast boot	467
ภาพที่ 17.16 Long air cast boot	467
ภาพที่ 17.17 Hinge knee brace	468
ภาพที่ 17.18 Hip orthosis	468
ภาพที่ 17.19 HKAFO	468
ภาพที่ 17.20 Single cane	471
ภาพที่ 17.21 Tripod cane	471
ภาพที่ 17.22 Quadripod cane	471
ภาพที่ 17.23 Axillary crutches	472
ภาพที่ 17.24 Forearm crutches	472
ภาพที่ 17.25 Platform crutch	472
ภาพที่ 17.26 Standard walking	472
ภาพที่ 17.27 Two-wheel walking	472
ภาพที่ 17.28 Four-wheel walker with seat	472
ภาพที่ 17.29 Four point gait	473
ภาพที่ 17.30 Two point gait	474
ภาพที่ 17.31 Three point gait	475
ภาพที่ 17.32 Swing to gait	476
ภาพที่ 17.33 Swing through gait	476
ภาพที่ 17.34 การขึ้นลงบันได	477